

“Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik” Üzerine Kurulu Emperyalizm: Fransa!

09.04.2020 • Güncel Müdahaleler • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı yeni komünizm taraftarı İbrahim Salik tarafından gönderilmiştir. Takipçilerimizin dikkatine sunarız.

Geçtiğimiz günlerde iki Fransız doktorun yeni tip koronavirüse karşı geliştirilecek aşı için “ilk önce Afrika’da denensin” ifadeleri tepki çekti. Kendisi de bir Afrikalı olan Dünya Sağlık Örgütü başkanı Ghebreyesus, bu ifadeleri sömürge dönemi kalıntıları olarak nitelendirdi. Peki bu ifadeler gerçekten sadece iki “marjinal” Türk doktorun “sömürge dönemi kalıntıları” mı? Dünyanın ezen ve ezilen uluslara bölünmesi gerçeği 19. ve 20. yüzyıllara özgü, tarih kitaplarında utançla hatırlanması gereken bir gerçek mi? Teşhir edilmesi ve tartışlarla vurgulanması gerekir ki, hayır! Bu sistem, kapitalizm-emperyalizm, çelikleri yosunlaştırmaya devam ederek sürmektedir. Bu iki Türk doktorun söyledikleri en basitinden “iki aşırı marjinalin söylemleri” olarak küçümsenemez, bu çok daha büyük bir olgunun, Avrupamerkezci bakışın ve tabii ki emperyalist düşüncenin izdüşümüdür.

Emperyalizm ve Sömürgecilik

Rönesans ile birlikte Avrupa devletleri dünyanın kendi uygarlıklarınca fethini artırmakla gerçekleştirebilir bir hedef olarak görmeye başladılar. Bu dönem tam da, benzer şekilde gezegenimizin ilk haritalarının yapılmaya başlanmasıyla denk geliyordu. Çünkü Avrupa devletleri dünyanın kalan uygarlıklarıyla ilgili ihtiyaçları olan bilgilere sahiptiler ve Avrupa’daki imparatorluklar ya da bu şekilde ordulara sahip olsalar da Avrupa devletleri askeri güçlerinin bunlardan kat be kat fazla olduğunu da bilincindeydi. Böylece Avrupalılar, diğer bütün ulusların tahakküm altına alınmaları biraz daha vakit isteyecek olsa da kendilerine mutlak bir üstünlük atfetme süreçleri başladı.¹

Diğer taraftan Lenin’in dikkatle analiz ettiği gibi kapitalizm yeni bir aşamaya geçiyordu. Kapitalizmin gelişiminin çok yüksek bir aşamasında, temel özelliklerinden bazıları kendi karşıtlarına dönüşmeye başlaması ile birlikte, kapitalizmden daha yüksek bir ekonomik-toplumsal yapıya geçiş sürecinin özellikleri her alanda oluşup belirdiğinde, bugün adını kullandığımız kapitalist-emperyalizm haline geldi. Ve

burada Lenin'in emperyalizm tan?m?na verdi?i be? maddeden ikisine de?inmek önemli :

– *Dünyay? kendi aralar?nda payla?an uluslararası tekelci kapitalist birliklerin olu?mas?*.

– *Yeryüzü topraklar?n?n kapitalist büyük güçler aras?nda payla??lmas?n?n tamamlanmas? .²*

“Özgürlük, E?itlik, Karde?lik” Üzerine Kurulu Emperyalizm: Fransa!

Bu olgu yani kapitalizmin yeni a?amas? olarak kapitalist-emperyalist sistem çerçevesinde dünyanın büyük emperyalist güçleri yirminci yüzy?l boyunca bölgesel ve uluslararası (Birinci Payla??m Sava??) pek çok sava??n içerisinde bulundular. Burada özellikle dikkat çekilmesi gereken -bu a?a??l?k teklifi yapan doktorlar da Frans?z olduklar? için- Frans?z emperyalizmidir. Nitekim Frans?z emperyalizmi 1900-1930 aras? dönemde yakla??k olarak Dünya yüzölçümünün %9'unu elinde bulunduruyordu. Sömürgesi olan ve 1954'e kadar ulusal ba??ms?zl???n? alamayacak olan Vietnam örne?i Frans?z emperyalizminin te?hiri aç?s?ndan önemlidir. ?u anda hala küresel olarak faaliyet yürütmekte olan Michelin ?irkentinin kauçuk plantasyonunda otuz y?l içerisinde yakla??k olarak 12.000 i?çinin öldü?ü, plantasyondan kaçmaya çal??an köylülerin i?kence ve açl??a maruz b?rak?ld??? bilinmektedir. ?ekinci Dünya Sava??nda ise Frans?z emperyalizminin Vietnam'da ki pirinç ambarlar? a?z?na kadar dolu olmas?na ra?men iki milyon Vietnaml? açl?ktan ölmü?tür. Vietnaml? i?çilerin köleci toplumu hat?rlatan çal??ma ko?ullar? bir yana y?ll?k ald?klar? ücret 48 kuru?tu, bu kolonyal bir evin köpe?inin bak?m masraf?n?n y?ll?k 150 kuru? oldu?unu söyleyen Vietnaml? tarihçi Ngo Vinh Long'dan da³ ö?renebilece ?imiz ?ekilde zulüm kelimesinin realiteye izdü?ümü de?il de nedir?

Frans?z emperyalizmi ya?ma ve sömürü düzenini yürüttü?ü Vietnam'?n sömürülmesinde kendini me? rula?t?rmak içinse bunun bir “medenile?tirme” misyonu oldu?unu söylüyordu. Bu tabirin Avrupamerkezcili?i ve ahlakili?i bir tarafa, i?gal öncesi Vietnam'da toplumun %80'i okuma yazma bilirken, 1939 y?l?na gelindi?inde rakamlar tam tersine dönmü?tü, nüfusun %80'i okuma yazma bilgisinden mahrumdu⁴... Frans?z emperyalizminin talan ve sömürüleri sadece Vietnam üzerinde de?il, bilindi?i üzere Afrika k?tas?n?n Kuzeyinden, Cibuti'ye kadar geni? bir alan? kaps?yordu. 1956 y?l?n?n sonuna gelindi?inde Cezayir'de bulunan Frans?z askeri say?s? dört yüz elli bin idi! Her türlü ba??ms?zl?k hareketinin, grevin, protestonun kanl? bir ?ekilde bast?r?lmas?ndan, Arap ve Berberi halk?n kültürlerinin ve emeklerinin sömürülmesinden, tahakküm alt?nda tutulmas?na kadar Frans?z emperyalizmi 1830 ve 1962 y?llar? aras?nda Cezayir'de say?s?s? insanl?k suçlar? i?ledi. Ancak talanc? lar?n ?iddetti sadece emperyal ya?ma düzenlerinin üretim kolunu yürüttükleri, iliklerine kadar sömürdükleri ülkelerle s?n?rl? de?ildi. 1961 y?l?nda Cezayir'in ba??ms?zl??? için eylem yapan 300 Cezayirli, Paris'te polis taraf?ndan katledildi. Bu katliam 2012 y?l?nda François Hollande'a kadar kabul edilmedi, yok say?ld?. Her ne hikmetse katliam?n gerçekte?i?i y?l olan 1961'de iktidarda Hollande'un Sosyalist Partisi vard?! Peki, bu sömürü ve ya?ma düzeni, bütün bu deh?etler bu ülkelerin ba??ms?zl?

klar?n? kazanmalar?yla, emperyalistlerin bölgeden çekilmeleriyle son mu buldu? Tabii ki hay?r.

Öncelikle belirtmek gerekir ki bugün küresel ?irketlerin ve devletlerin kiralad??? kiral?k katil sürüleri hariç Fransa'n?n sadece Mali'de 4000 askeri bulunuyor. 70'li y?llar?n ba?lar?yla ba?layan bunal?ma Bat?'n? n, talanc? emperyalistlerinin Üçüncü Dünya'y? "yeniden kompradorla?t?rma", bu ülkelerin geli?melerini çok uluslu sermayeye ba??ml? k?lmaya yönelik bir kar?? sald?r?s? ba?lad?.⁵ Petrol devi Total'in Nijerya'da ki sömürsünden, "Haute-Couture" Frans?z lüks giyim markalar?n?n, fast-fashion seri üretim yapan moda devlerinin tekstil-konfeksiyon atölyelerindeki emek sömürüleri, do?al kaynaklar?n talan edilmesine, üretim hacmi dört milyar dolar olan Frans?z askeri gemi ?irketi Naval Groupe ve dokuz milyar dolarl?k hacmiyle Thales grubuna kadar bu emperyal ya?ma ve sömürü düzeni h?z?n? kesmeden devam ediyor. Kapitalist-emperyalist sistem, sat?l?k ideologlar, burjuvazinin kalemlı güçleri ile göklere ç?kart?lan "medeniyetin göbe?i" Avrupa ve bu "medeniyetin" getirdi?i bütün konformist rahatlıklar, de?erler bu talan ve sömürü düzeni olmaks?z?n, ?u an dünyada çal??an 150 milyon çocuk i?çi olmaks?z?n, her geçen gün ozon tabakas? delinmeksizin, hayvan ve bitki türleri yok edilmeksizin, Afrika'da ve Asya'da kol eme?inin sömürsü olmaks?z?n süremez, sürdürülemez!

Bu Sistem Reforme Edilemez, Ala?a?? Edilmelidir!

Bob Avakian'?n da dedi?i gibi; *"Bu emperyalistlerin yan?nda Godfather, Mary Poppins gibi kal?r."*⁶ Bugün bu sömürü düzeninin reform edilmesi, "insanc?lla?t?r?lmas?", "ye?ille?tirilmesi" mümkün de?ildir. Kapitalist üretim ilikilerinin anar?ik örgütlenme biçimi, "h?rs", "kötü insan do?as?" gibi yavan kavramlar?n çok daha ötesinde i?lemekte ve devaml? olarak kendini büyütme ihtiyac? duymaktad?r. Bu ba?at çeli?kinin tetikledi?i rekabet nosyonunun a??rl??? kendisini göçmen i?çilerin, göçmen mahallelerinin, çocuk i?çilerin ve emperyal sömürünün devam etti?i Üçüncü Dünya ülkelerinin vatanda?lar? üzerinde hissettirmektedir. Bugün Paris'te yeni tip koronavirüsü yüzünden en çok ölümün göçmenlerin ciddi yo?unluklu ya?ad??? Saint-Denis (93) bölgesinde olmas? ne bir tesadüf ne de basit bir rastlant?d?r! Kapitalist-emperyalizmin sömürü düzeni kendisini 1961'de Paris'te katletti?i Cezayirli ile devam ettirerek art?k sadece Üçüncü Dünya Ülkeleriyle de?il kendi ülkelerindeki göçmenleri, di?er etnikleri ötekile?tirerek, ezerek ve sömürerek sürdürmektedir.

Evet, bu sistem bütün bu deh?etleri yarat?yor, evet bu sistem ba?ka ?ekilde i?leyemiyor ve evet bu sistemin ala?a?? edilmesi gerekiyor! Bu da ancak bilimsel zemini olan, do?ru bir stratejik yönelim ve yakla??m?n izlendi?i gerçek bir devrim ile mümkündür! Bugün, bu gerçek devrim ve beraberindeki devrimci anlay?? Bob Avakian'?n önderli?ini yapt??? yeni komünizm ile maddi zemin ve çerçeve sunmaktad?r.

Kapitalist-emperyalist sistemin ala?a?? edilmesi ve köklerinden sökölüp at?lmas? için bir kez daha:

DEVREME, DAHA AZI DE??L!

- 1: Samir Amin – Avrupa-Merkezcilik. Bir ?deolojinin Ele?tirisi.
- 2: Lenin, Emperyalizm – Kapitalizmin En Yüksek A?amas?
- 3: Ngo Vinh Long, Before the Revolution: The Vietnamese Peasants Under the French–
- 4: Age.
- 5: Samir Amin – Avrupa-Merkezcilik. Bir ?deolojinin Ele?tirisi.

Ayr?ca bu konuya yönelik önemli bir kaynak olarak bkz: Raymond Lotta, *On The Dynamism of Imperialism and the Fettering of Social Development*, A World to Win 1985/2

- 6: Bob Avakian, BASics